

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : De heer A te B, vertegenwoordigd door C te D, tegen OWM Centrale Zorgverzekeraars groep Zorgverzekeraar U.A. te Tilburg en OWM Centrale Zorgverzekeraars groep Aanvullende Verzekering Zorgverzekeraar U.A. te Tilburg

Zaak : Hulpmiddelenzorg, stand wetenschap en praktijk, Hylo-Comod® oogdruppels

Regelgeving : Voorwaarden zorgverzekering 2018, artt. 10 en 11 Zvw, 2. en 2.9 Bzv, 2.6 onderdeel f, 2.13 Rzv, Gnw, Voorwaarden aanvullende ziektekostenverzekering 2018

Zaaknummer : 201800470

Zittingsdatum : 6 maart 2019

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (mr. G.R.J. de Groot, mr. drs. J.A.M. Strens-Meulemeester en mr. H.A.J. Kroon)

1. Partijen

De heer A te B, hierna te noemen: verzoeker, vertegenwoordigd door C te D,

tegen

-) OWM Centrale Zorgverzekeraars groep Zorgverzekeraar U.A. te Tilburg en
- 2) OWM Centrale Zorgverzekeraars groep Aanvullende verzekering Zorgverzekeraar U.A. te Tilburg, hierna gezamenlijk te noemen: de ziektekostenverzekeraar.

2. Verloop van de procedure

- 2.1. Bij brief van 30 mei 2018 heeft verzoeker de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) verzocht te bepalen dat Hylo-comod® oogdruppels zijn aan te merken als een hulpmiddel en dat hij hierop aanspraak heeft op grond van de zorgverzekering (hierna: het verzoek).
- 2.2. De ziektekostenverzekeraar heeft de commissie bij brief van 9 augustus 2018 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 13 augustus 2018 aan verzoeker gezonden.
- 2.3. Bij brief van 19 november 2018 heeft Zorginstituut Nederland (hierna: het Zorginstituut) (zaaknummer: 2018040307) aan de commissie het voorlopig advies uitgebracht en geadviseerd tot toewijzing van het verzoek. Een afschrift hiervan is op 22 november 2018 aan partijen gestuurd. Zij zijn daarbij in de gelegenheid gesteld op dit advies te reageren. Verzoeker en de ziektekostenverzekeraar hebben bij brieven van 13 december 2018 op het advies van het Zorginstituut gereageerd. Afschriften van deze brieven zijn ter kennisname aan de wederpartij gezonden.
- 2.4. Partijen is de mogelijkheid geboden om te worden gehoord. Verzoeker en de ziektekostenverzekeraar zijn op 6 maart 2019 gehoord.
- 2.5. De aantekeningen van de hoorzitting, de ter zitting voorgedragen pleitnota en de nagekomen stukken zijn op 13 maart 2019 aan het Zorginstituut gestuurd. Bij brief van 18 april 2019 heeft het Zorginstituut een definitief advies uitgebracht. Een afschrift hiervan is op 18 april 2019 aan partijen gezonden, waarbij zij in de gelegenheid zijn gesteld hierop te reageren. De ziektekostenverzekeraar heeft van deze gelegenheid geen gebruik gemaakt. Verzoeker heeft bij brief van 26 april 2019 gereageerd. Een afschrift hiervan is ter kennisname aan de ziektekostenverzekeraar gestuurd.

3. Vaststaande feiten

- 3.1. Verzoeker was in 2018 bij de ziektekostenverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de CZ-Zorg-op-maatpolis (natura) (hierna: de zorgverzekering) en de aanvullende ziektekostenverzekeringen 50+ en Tandarts Collectief (hierna gezamenlijk: de aanvullende ziektekostenverzekering).
- 3.2. Verzoeker heeft bij de ziektekostenverzekeraar aanspraak gemaakt op Hylo-comod® oogdruppels. Bij brief van 2 maart 2018 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoeker medegedeeld de

betreffende oogdruppels niet te vergoeden ten laste van de zorgverzekering of de aanvullende ziektekostenverzekering.

3.3. Verzoeker heeft de ziektekostenverzekeraar om heroverweging van deze beslissing gevraagd. Bij brief van 22 mei 2018 heeft de ziektekostenverzekeraar aan verzoeker medegedeeld zijn beslissing te handhaven.

3.4. De behandelend oogarts heeft bij brief van 6 september 2017 over verzoeker verklaard: *"Het is in het belang van de patiënt dat de HYLO-COMOD en de overige HYLO oogdruppels thuishoren in het assortiment vergoede bevochtigende oogdruppels/ oogzorg, daar momenteel geen puur op hyaluronzuur gebaseerde oogdruppel voor handen is. Dit is een gemis in mijn praktijk en voor mijn patiënten met diverse vormen van droge ogen."*

3.5. De behandelend oogarts heeft hierop - in een ongedateerde brief - in aanvulling verklaard: *" (...) [verzoeker] heeft het syndroom van Sjögren. Het syndroom van Sjögren is een systemische auto-immuunziekte. Als gevolg van het syndroom van Sjögren zijn de traanklieren van [verzoeker] aangetast, waardoor er bij [verzoeker] sprake is van een vermindering van traanproductie. Hij heeft om die reden last van droge ogen. Ik behandel [verzoeker] al geruime tijd voor zijn oog-gerelateerde klachten die verband houden met het syndroom van Sjögren. In dat kader heb ik verschillende producten voorgeschreven die [verzoeker] gedurende bepaalde periodes heeft gebruikt. Daarnaast ben ik bekend met de producten die [verzoeker] in het verleden heeft gebruikt om zijn klachten te behandelen. Ik ben ervan op de hoogte dat hij in ieder geval de navolgende producten van 2011 tot 2017 heeft gebruikt:*

1. Vidisic edo
2. VitA-POS
3. Artelac edo
4. Oculotect uni
5. Duratears zalf
6. Liposicgel

De producten die ik hierboven heb opgesomd, vormen geen adequate behandeling voor de klachten van [verzoeker]. Deze producten hebben niet de juiste eigenschappen om de klachten van [verzoeker] te verlichten.

Momenteel gebruikt [verzoeker] Hylo-Comod bevochtigende oogdruppels van Ursapharm. In tegenstelling tot de hierboven opgesomde oogdruppels, biedt Hylo-Comod sinds 18/9/2017 wel een adequate behandeling voor de klachten van [verzoeker]. Hylo-Comod werkt voor hem beter dan andere middelen, omdat het een zachter middel is dan de andere middelen. De andere middelen prikken vaak / irriteerden en zijn lastiger te doseren. Bovendien is Hylo-comod goedkoper. (...)"

3.6. Bij brief van 19 november 2018 heeft het Zorginstituut aan de commissie het voorlopig advies uitgebracht en hierin het volgende verklaard: *" (...) Het Zorginstituut komt tot de conclusie dat oogdruppels met hyaluronzuur ter bevochtiging van de ogen, zoals HYLO COMOD® oogdruppels, een verzekerde prestatie zijn en vallen onder artikel 2.13, eerste lid, onderdeel a, van de Rzv: 'hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren.' Het Zorginstituut is van oordeel dat deze oogdruppels voldoen aan de stand van wetenschap en praktijk conform artikel 2., tweede lid, van het Bzv. Ter onderbouwing van dit standpunt verwijst het Zorginstituut naar bijlage .*

Toets zorginhoudelijke voorwaarden

Bevochtigende oogdruppels met als bestanddeel hyaluronzuur zijn algemeen verkrijgbaar als 'zelfzorgmiddelen'. Redenen om deze te gebruiken zijn zowel niet medische redenen (bijvoorbeeld bij droge ogen door beeldschermwerk, droge omgevingslucht of bij gebruik van contactlenzen) als

medische redenen (zoals bij het syndroom van Sjögren of als gevolg van het niet kunnen sluiten van het oog door een ooglidverlamming). In geval van een niet-medische reden is er geen aanleiding om oogdruppels ten laste van de basisverzekering te laten komen. Bij een medische reden kunnen bevochtigende oogdruppels alleen ten laste komen van de hulpmiddelenzorg, conform artikel 2.13 van de Rzv, als sprake is van een stoornis in de visuele functie, c.q. een stoornis in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren. Het gaat hierbij om chronische aandoeningen.

Uit de voorliggende gegevens is op te maken dat verzoeker een indicatie heeft voor bevochtigende oogdruppels/kunsttranen, namelijk droge ogen als gevolg van een chronische stoornis in de traanproductie (syndroom van Sjögren).

(...)

Op basis van de voorliggende informatie kan geconcludeerd worden dat verzoeker een indicatie heeft voor oogdruppels die hyaluronzuur bevatten. (...)"

3.7. Bij brief van 18 april 2019 heeft het Zorginstituut aan de commissie het definitief advies uitgebracht en het volgende verklaard in aanvulling op het voorlopig advies:

(...)

Vraag over Nota van Toelichting artikel 2.13 Rzv

De eerste vraag betreft waarom het Zorginstituut van mening is dat HYLO-COMOD® oogdruppels onder de functiegerichte omschrijving van artikel 2.13 van de Rzv vallen terwijl in de Nota van Toelichting bij dit artikel kunsttranen expliciet worden uitgesloten. De reden waarom kunsttranen volgens de Nota van toelichting worden uitgesloten, is omdat kunsttranen op grond van de MEDDEV (juli 2001) – het Europese richtsnoer voor medische hulpmiddelen – zouden worden beschouwd als geneesmiddel. Deze middelen zouden daarmee niet vallen onder de hulpmiddelenzorg.

Voorop moet worden gesteld dat de vraag of een middel onder de Geneesmiddelenrichtlijn dan wel de Medische Hulpmiddelenrichtlijn valt en op basis daarvan is geregistreerd dan wel een CE-markering heeft een ander wettelijk kader betreft en niet van doorslaggevend belang is voor de vraag of een middel als hulpmiddel kan worden vergoed vanuit de basisverzekering. Bepalend in het kader van de basisverzekering is of het hulpmiddel valt onder de functiegerichte omschrijving, in dit geval de functiegerichte omschrijving van artikel 2.13, van de Rzv.

Op basis van het huidige MEDDEV-richtsnoer kan de conclusie – dat kunsttranen worden beschouwd als geneesmiddel – niet meer worden getrokken. De Geneesmiddelenrichtlijn is met Richtlijn 2004/27/EG gewijzigd alsmede de Medische Hulpmiddelenrichtlijn met Richtlijn 2007/47/EG. In de definitie van geneesmiddel is nader bepaald welk soort effect een geneesmiddel uitoefent op fysiologische functies bij de mens. Bij het beoordelen of de Geneesmiddelenrichtlijn dan wel de Medische Hulpmiddelenrichtlijn van toepassing is, wordt met name rekening gehouden met het voornaamste werkingsmechanisme van het middel.

Het is van belang te bepalen of sprake is van een farmacologische, immunologische of metabole werking en of die werking de belangrijkste werking van het product vormt. In dat geval wordt het product als geneesmiddel aangemerkt. Als deze werking slechts ondersteunend is aan een mechanisme of fysische werking van het product, wordt het product als medisch hulpmiddel beschouwd. Uit de handleiding van de Working Party on Borderline and Classification (verschenen in september 2009), in aanvulling op de MEDDEV-richtsnoer blijkt dat van geval tot geval moet worden beoordeeld of sprake is van een geneesmiddel dan wel een medisch hulpmiddel.

De in geschil zijnde HYLO-COMOD® oogdruppels zijn niet geregistreerd als geneesmiddel en hebben een CE-markering. Het Zorginstituut gaat niet over de beoordeling van dit onderscheid op basis van de richtlijnen c.q. de Wet op de medische hulpmiddelen.

(...)

Vraag over functiegerichte omschrijving.

(...)

Het Zorginstituut verwijst hiervoor naar zijn voorlopig advies van 19 november 2018, met name de daarbij opgenomen bijlage .

(...)

Indicatievereiste

De advocaat van verzoeker maakt een kanttekening bij de redenering van het Zorginstituut in zijn voorlopig advies van 19 november 2019 dat er voor vergoeding van bevochtigende oogdruppels als HYLO-COMOD® ook sprake moet zijn van een medische indicatie, waarbij ook altijd sprake moet zijn van een chronische aandoening, dit komt hem gezien de systematiek van de Zvw onbekend voor.

(...)

Het Zorginstituut merkt allereerst op dat het niet in geschil is of verzoeker een indicatie heeft voor de HYLO-COMOD® oogdruppels. Voor dit advies in het voorliggende geschil behoeft dit punt dan ook geen bespreking. Voor de volledigheid licht het Zorginstituut echter het indicatievereiste hieronder nog toe, nu het daar in het voorlopig advies ook op ingegaan is.

Het Zorginstituut is van mening dat de vereiste indicatie zoals omschreven in het voorlopig advies samenhangt met de functiegerichte omschrijving 'hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren' en met het algemene indicatievereiste als bedoeld in artikel 2., derde lid, van het Bzv waaruit volgt dat de verzekerde recht heeft op een vorm van zorg of dienst voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen. Zoals in de bijlage is te lezen bij het voorlopig advies kunnen aan 'droge ogen' verschillende stoornissen van functies van aan het oog verwante structuren ten grondslag liggen, zoals onvoldoende traanproductie (bijvoorbeeld door de ziekte van Sjögren), slechte kwaliteit van de traanfilm (door stoornissen in de traanproducerende klieren) of verhoogde uitdroging (bijvoorbeeld door beschadiging of verlamming van het ooglid waardoor het oog niet goed gesloten kan worden). Bij externe factoren, zoals beeldschermwerk (waardoor minder oogknipperen), droge lucht en het dragen van contactlenzen is er geen sprake van droge ogen als gevolg van een stoornis in de functie van aan het oog verwante structuren. Droge ogen bij 'normaal gebruik' van de ogen en bij normaal functioneren van oog en aanverwante structuren, maar bij 'verkeerde' omstandigheden/omgeving, vormen geen functiestoornis als bedoeld in de regelgeving. Functiestoornissen zoals hiervoor genoemd, zoals onvoldoende traanproductie door de ziekte van Sjögren zijn chronisch van aard. Wellicht moet voorzichtigheidshalve worden gezegd 'doorgaans' chronisch van aard. (...)"

4. Bevoegdheid van de commissie

- 4.1. Gelet op artikel A.22. van de algemene voorwaarden van de zorgverzekering en de aanvullende ziektekostenverzekering is de commissie bevoegd van het geschil kennis te nemen en daarover, zowel ten aanzien van de zorgverzekering als ten aanzien van de aanvullende ziektekostenverzekering, bindend advies uit te brengen.

5. Geschil

- 5.1. In geschil is of Hylo-comod® oogdruppels zijn aan te merken als een hulpmiddel en of verzoeker hierop aanspraak heeft op grond van de zorgverzekering.

6. Verzekeringsvoorwaarden en wet- en regelgeving

- 6.1. Artikel B.17. van de zorgverzekering bepaalt wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak op hulpmiddelen bestaat. De aanspraak op hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie is nader uitgewerkt in artikel B.17.11. van het 'Reglement Hulpmiddelen 2018' van de ziektekostenverzekeraar.

In artikel 2., eerste lid, Besluit zorgverzekering (Bzv) staat dat de inhoud en omvang van de vormen van zorg en overige diensten die onder de dekking van de zorgverzekering vallen, zijn omschreven in de artikelen 2.4 tot en met 2.15 Bzv. In artikel 2., tweede lid, Bzv is geregeld

dat de inhoud en omvang van de vormen van zorg of diensten mede worden bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk. In artikel 2., derde lid, Bzv staat dat een verzekerde op een vorm van zorg of een dienst slechts recht heeft voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen. Hulpmiddelenzorg is naar aard en omvang geregeld in artikel 2.9 Besluit zorgverzekering (Bzv) en verder uitgewerkt in artikel 2.6 Regeling zorgverzekering (Rzv). In artikel 2.13 Rzv is beschreven wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak bestaat op uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren. De toepasselijke verzekeringsvoorwaarden en wetgeving staan in de bijlage bij dit bindend advies.

7. Beoordeling

- 7.1. Partijen verschillen van mening over de vraag of Hylo-Comod® oogdruppels moeten worden aangemerkt als een geneesmiddel of een hulpmiddel. Om dit te beoordelen, zoekt de commissie aansluiting bij hetgeen het Zorginstituut hierover heeft opgenomen in het definitieve advies van 18 april 2019. Hieruit volgt dat bij de beoordeling of een middel valt onder de reikwijdte van de Geneesmiddelenrichtlijn (2004/27/EG) of de Medische Hulpmiddelenrichtlijn (2007/47/EG) met name rekening wordt gehouden met het voornaamste werkingsmechanisme van het middel. Het is daarbij van belang te bepalen of sprake is van een farmacologische, immunologische of metabole werking en of die werking de belangrijkste werking van het product vormt. In dat geval wordt het product als geneesmiddel aangemerkt. De commissie tekent aan dat deze beschrijving overeenkomt met de definitie van 'geneesmiddel' als opgenomen in artikel , eerste lid, sub b, onder 3 van de Geneesmiddelenwet. Als de werking van een product slechts ondersteunend is aan het mechanisme of de fysieke werking van het menselijk lichaam wordt dit als medisch hulpmiddel beschouwd.
- 7.2. Door verzoeker is in dit verband aangevoerd dat Hylo-Comod® oogdruppels een zuiver fysieke werking hebben en dat zij uitsluitend zorgen voor een aanvulling op de traanfilm. De betreffende oogdruppels hebben dan ook geen farmacologisch, immunologisch of metabolisch effect. De ziektekostenverzekeraar heeft dit niet gemotiveerd bestreden. Ook uit de adviezen die het Zorginstituut aan de commissie heeft uitgebracht, blijkt niet dat dit een onvolledige of onjuiste weergave vormt van de werking van Hylo-Comod® oogdruppels. Derhalve is niet uit te sluiten dat Hylo-Comod® oogdruppels zijn aan te merken als een (medisch) hulpmiddel.
- 7.3. Bij de beoordeling of Hylo-Comod® oogdruppels - als hulpmiddel - onder de dekking van de zorgverzekering vallen, is het uitgangspunt dat moet worden voldaan aan de vereisten van artikel 2., eerste tot en met het derde lid, Bzv. Dit betekent dat moet worden vastgesteld of Hylo-Comod® oogdruppels (i) vallen onder de omschrijving van artikel 2.13, eerste lid, onder a, Rzv, (ii) voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk en (iii) of verzoeker hierop redelijkerwijs is aangewezen.
- 7.4. Verzoeker heeft aangevoerd dat Hylo-Comod® oogdruppels vallen onder de functionele beschrijving van hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren, als bedoeld in de artikelen 2.6, onder f, Rzv en 2.13, eerste lid, onderdeel a Rzv. Onder 'aan het oog verwante structuren' vallen ook functies van de traanklieren. Dit volgt uit de 'International Classification of Functioning, Disability and Health' van de World Health Organization. Verder heeft verzoeker verwezen naar wetenschappelijke literatuur waaruit naar voren komt dat Hylo-Comod® oogdruppels bewezen effectief zijn en derhalve voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk. Voorts heeft verzoeker aangevoerd dat hij bekend is met het syndroom van Sjögren en dat als gevolg hiervan zijn traanklieren zijn aangetast. Dit leidt tot een vermindering van de traanproductie en klachten zoals droge ogen en verminderd zicht. De oogdruppels die hij gebruikt, vormen een aanvulling op de traanproductie en heffen de klachten op die hij ervaart.

Hieruit blijkt dat hij redelijkerwijs is aangewezen op Hylo-Comod® oogdruppels. Overigens heeft verzoeker aangevoerd dat hij verschillende oogdruppels heeft geprobeerd, maar deze niet zo goed werken als Hylo-Comod® oogdruppels.

- 7.5. De ziektekostenverzekeraar heeft aangevoerd dat in de Rzv de aanspraak op hulpmiddelen functioneel en limitatief is omschreven. In artikel 2.13 Rzv is beschreven welke hulpmiddelen zijn aan te merken als hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren. Onder deze omschrijving vallen hulpmiddelen die de functie van het oog en het zicht helpen te verbeteren, waaronder lenzen, brillen en bijzondere optische hulpmiddelen. Hylo-Comod® oogdruppels worden toegediend om de bevochtiging van het oogoppervlak te verbeteren bij droge of branderige ogen. Dit sluit niet aan bij de omschrijving van artikel 2.13 Rzv. Bovendien volgt uit de Nota van Toelichting bij dit artikel dat kunsttranen, waaronder Hylo-Comod® oogdruppels, niet zijn aan te merken als een hulpmiddel. De ziektekostenverzekeraar heeft verder aangevoerd dat hij bekend is met andere oogdruppels die een vergelijkbare samenstelling hebben. Deze oogdruppels zijn geregistreerd als geneesmiddel. Een aantal van deze oogdruppels is opgenomen in het Geneesmiddelenvergoedingsstelsel (GVS) en deze komen als geneesmiddel voor vergoeding in aanmerking op grond van de zorgverzekering. De overige oogdruppels zijn zonder recept verkrijgbaar en aan te merken als zelfzorgmiddel. Ook Hylo-Comod® oogdruppels zijn vrij verkrijgbaar. Zij moeten daarom in de eerste plaats worden beschouwd als een geneesmiddel en meer in het bijzonder als een zelfzorgmiddel. Daarnaast heeft de ziektekostenverzekeraar aangevoerd dat Hylo-Comod® oogdruppels niet als hulpmiddel zijn geregistreerd in de taxen en dat ook dit aan vergoeding als hulpmiddel in de weg staat.
- 7.6. Uit het definitief advies van het Zorginstituut van 18 april 2019 volgt dat onder de reikwijdte van artikel 2.13, eerste lid, onderdeel a, Rzv ook hulpmiddelen vallen die dienen ter correctie van stoornissen van de aan het oog verwante structuren. Het Zorginstituut stelt dat hiervan bijvoorbeeld sprake is al de functie van de traanklieren is aangetast. Het Zorginstituut heeft verder toegelicht dat uit de Nota van Toelichting bij artikel 2.13 Rzv weliswaar volgt dat kunsttranen niet zijn aan te merken als een hulpmiddel, maar dat dit oordeel is gebaseerd op een Europees richtsnoer (MEDDEV) dat in 2001 is opgesteld. Inmiddels is het betreffende richtsnoer gewijzigd, als ook de Geneesmiddelenrichtlijn (2004/27/EG) en de Medische Hulpmiddelenrichtlijn (2007/47/EG). Op grond van het gewijzigde richtsnoer en de gewijzigde richtlijnen kan de conclusie dat kunsttranen niet zijn aan te merken als een hulpmiddel niet meer worden getrokken.
- 7.7. Uit het advies volgt verder dat het Zorginstituut onderzoek heeft gedaan naar de effectiviteit van kunsttranen/bevochtigende oogdruppels met hyaluronzuur - waaronder Hylo-Comod® oogdruppels - toegepast bij droge ogen. Om dit te onderzoeken heeft het Zorginstituut gekeken naar de uitkomsten van verschillende wetenschappelijke studies in dit verband. Hieruit komt naar voren dat er geen reden is om te twijfelen aan de effectiviteit van hyaluronzuur toegepast bij droge ogen, met het doel deze te bevochtigen. Dit betekent dat Hylo-Comod® oogdruppels voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk.
- 7.8. Voorts volgt uit het advies dat verzoeker als gevolg van het syndroom van Sjögren een verminderde traanproductie heeft en dat dit een (medische) indicatie vormt op grond waarvan hij in aanmerking komt voor Hylo-Comod® oogdruppels. Daarbij tekent het Zorginstituut aan dat een dergelijke indicatie zou ontbreken als de ooggerelateerde klachten worden veroorzaakt door externe factoren, zoals beeldschermwerk, droge lucht, en het dragen van contactlenzen.
- 7.9. Het Zorginstituut komt - samengevat - tot de conclusie dat (i) Hylo-Comod® oogdruppels vallen onder de reikwijdte van artikel 2.13, eerste lid, onderdeel a, Rzv, (ii) Hylo-Comod® oogdruppels voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk en dat (iii) verzoeker hiervoor een (medische) indicatie heeft. De commissie neemt de conclusie van het Zorginstituut over en maakt deze tot de hare. Dit betekent dat verzoeker aan alle vereisten voldoet om aanspraak te maken op Hylo-Comod® oogdruppels en dat de ziektekostenverzekeraar is gehouden de kosten hiervan te vergoeden.
- 7.10. Verzoeker heeft de commissie ter zitting verzocht te bepalen dat de ziektekostenverzekeraar aan hem de Hylo-Comod® oogdruppels dient te vergoeden in het verleden, het heden en de toekomst. Aan dit verzoek komt de commissie niet tegemoet.

Verzoeker heeft aan de commissie een geschil voorgelegd dat is ontstaan toen hij begin 2018 aan de ziektekostenverzekeraar heeft verzocht om vergoeding van Hylo-Comod® oogdruppels. De commissie geeft een oordeel over dit specifieke geschil en zal zich derhalve niet uitlaten over de situatie die vóór die tijd bestond. Overigens is ook niet gebleken van een eerdere afwijzing door de ziektekostenverzekeraar of een verzoek om heroverweging van die beslissing. Verder staat vast dat verzoeker op basis van de huidige wet- en regelgeving aanspraak heeft op Hylo-Comod® oogdruppels ten laste van de zorgverzekering. Eventuele wijzigingen in de toepasselijke regelgeving en de verzekeringsvoorwaarden kunnen er echter toe leiden dat de betreffende oogdruppels in de toekomst niet langer voor vergoeding in aanmerking komen. Dit kan de commissie niet voorzien.

7.11. Aangezien verzoeker in het gelijk wordt gesteld, dient de ziektekostenverzekeraar het entreegeld van € 37,-- aan verzoeker te voldoen.

8. Bindend advies

8.1. De commissie beslist dat:

-
1. Hylo-comod® oogdruppels een verzekerde prestatie zijn op grond van artikel 2.13, eerste lid, onder a, Rzv;
 2. de ziektekostenverzekeraar is gehouden aan verzoeker een vergoeding toe te kennen voor Hylo-comod® oogdruppels vanaf het moment dat hij dit in 2018 heeft aangevraagd;
 3. de ziektekostenverzekeraar het entreegeld van € 37,-- aan verzoeker dient te vergoeden.

Zeist, 22 mei 2019,

G.R.J. de Groot

REGLEMENT HULPMIDDELEN

Hulpmiddel	Voorwaarden	Akkoord verklaring 1 ^e verstrekking nodig van ¹ :	Akkoord-verklaring van ons <small>(zie noot 1)</small> :	Verwijsbrief met medische diagnose nodig van:	Bruikleen/eigendom	Let op!
Lucht- en windring	Voor zorg voor een beperkte of onzekere duur	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts of transfervverpleegkundige	De eerste 26 weken bruikleen	
Zich wassen en zorgdragen voor de toiletgang						
Losse toilet-verhogers, douche- en toiletstoelen	Voor zorg voor een beperkte of onzekere duur	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts of transfervverpleegkundige	De eerste 26 weken bruikleen	Indien het een langere periode betreft is het een verstrekking in bruikleen via WMO
Gebruik van communicatieapparatuur						
Aan de handicap aangepaste in- en uitvoer-apparatuur		Zorgverzekeraar	Nvt	Behandelend arts	Bruikleen	De bruiklener is verplicht een virusscanner te installeren op de hardware die gebruikt wordt bij dit hulpmiddel. Schade die is ontstaan aan het hulpmiddel door virussen als gevolg van het laden van bestanden van internet zijn voor rekening van de bruiklener, als geen deugdelijke virusscanner is geïnstalleerd. De zorg omvat niet: Gesprekskosten
Telefoon-hulpmiddelen	Hulpmiddelen voor kiezen van telefoonnummers en telefoonhoornhouders voor motorisch gehandicapten Met omgevingsbesturingsapparatuur te bedienen telefoons	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts	Bruikleen	
B.17.11.: Uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie (Artikel 2.13 Regeling)						
Contactlenzen, scleralenzen en bandagelenzen alle met visuscorrectie en gekleurde en ingekleurde contactlenzen	Een medische aandoening of trauma, waarbij met lenzen meer verbetering in functies gezichtsscherpte of kwaliteit van visus mogelijk is dan met brillenglazen of: Bij verzekerden jonger dan 18 jaar bij een pathologische myopie met een refractieafwijking van ten minste -6 dioptrieën.	Zorgverzekeraar	Nvt	Oogarts	Eigendom	Eigen bijdrages: - € 57,50 per lens bij gebruiksduur langer dan een jaar; - € 115,- per kalenderjaar bij gebruiksduur korter dan een jaar of bij eenzijdige aanpassing een bijdrage van € 57,50 per kalenderjaar Niet-gecontracteerde zorgverlener moet opticien zijn met diploma contactlensspecialist of optometrist

REGLEMENT HULPMIDDELEN

Hulpmiddel	Voorwaarden	Akkoord verklaring 1 ^e verstrekking nodig van ¹ :	Akkoord-verklaring nodig van ons <small>(zie noot 1)</small> :	Verwijsbrief met medische diagnose nodig van:	Bruikleen/eigendom	Let op!
Brillenglazen en filterglazen met visuscorrectie voor kinderen onder 18 jaar	Als sprake is van een indicatie voor lenzen (bij een pathologische myopie met een refractieafwijking van ten minste -6 dioptrieën) maar het dragen van lenzen niet de voorkeur heeft of als verzekerde aan één of beide ogen geopereerd is vanwege een lensafwijking of bij een zuivere accommodatieve esotropie	Zorgverzekeraar	Nvt	Oogarts	Eigendom	Eigen bijdrage: € 57,50 per glas met een maximum van € 115,- per kalenderjaar De zorg omvat niet: Het montuur Niet-gecontracteerde zorgverlener moet opticien zijn met diploma contactlensspecialist of optometrist
Bijzondere optische hulpmiddelen inclusief montuur, statief of verlichting, als deze met hulpmiddel één geheel vormen	Verlies van gezichtsvermogen waarbij redelijkerwijs niet kan worden volstaan met brillenglazen of contactlenzen	Zorgverzekeraar	Nvt	Oogarts	Eigendom	De zorg omvat niet: eenvoudige hand- en standloepen en eenvoudige lees- en schrijfbnodigheden Niet-gecontracteerde zorgverlener moet opticien zijn met diploma contactlensspecialist of optometrist
Hulpmiddelen ter compensatie van functieverlies van ooglid en/of traanklieren zonder visuscorrectie (ptosisbril, kappenbril)		Zorgverzekeraar	Nvt	Oogarts	Eigendom	Kunstranen vallen niet onder deze regeling, maar onder farmaceutische zorg. Niet-gecontracteerde zorgverlener moet opticien zijn met diploma contactlensspecialist of optometrist
Afdekpleisters bij amblyopie ("lui oog")		Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts	Eigendom	
Schrijfmachines	Elektronische brailleschrijf machines	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts	Bruikleen	
Aan de handicap aangepaste in- en uitvoer-apparatuur		Zorgverzekeraar	Nvt	Behandelend arts	Bruikleen	De bruiklener is verplicht een virusscanner te installeren op de hardware die gebruikt wordt bij dit hulpmiddel. Schade die is ontstaan aan het hulpmiddel door virussen als gevolg van het laden van bestanden van internet zijn voor rekening van de bruiklener, als geen deugdelijke virusscanner is geïnstalleerd.

REGLEMENT HULPMIDDELEN

Hulpmiddel	Voorwaarden	Akkoord verklaring 1 ^e verstrekking nodig van ¹ :	Akkoord-verklaring nodig van ons <small>(zie noot 1)</small> :	Verwijsbrief met medische diagnose nodig van:	Bruikleen/eigendom	Let op!
Computerprogramma (inclusief spraaksoftware voor mobiele telefonie) en grootlettersysteem voor visueel gehandicapten		Zorgverzekeraar	Nvt	Behandelend arts	Bruikleen	De gebruiker is verplicht een virusscanner te installeren op de hardware die gebruikt wordt bij dit hulpmiddel. Schade die is ontstaan aan het hulpmiddel door virussen als gevolg van het laden van bestanden via internet zijn voor rekening van de gebruiker, als geen deugdelijke virusscanner is geïnstalleerd.
Beeldschermloep	Als het niet mogelijk is om met een eenvoudiger hulpmiddel te lezen	Gecontracteerde zorgverlener bij standaard uitvoering Niet-standaard uitvoering: zorgverzekeraar	Nvt	Oogarts of visueel adviescentrum Stichting Visio of Stichting Bartiméus	Bruikleen	
Opname- en voorlees-apparaat voor visueel gehandicapten (inclusief apparaat voor gesproken TV-ondertiteling)		Gecontracteerde zorgverlener bij: - memorecorder - voorlees-apparaat - daisyspeler / webbox	Nvt	Behandelend arts	Voorlees-apparaat: Bruikleen Memo-recorders en daisy apparaat/webbox: Eigendom	
Tactielees-apparaat en bijbehorende schermuitleessoftware	Als andere hulpmiddelen niet doelmattig zijn en u met het apparaat kunt omgaan	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Stichting Visio of Stichting Bartiméus	Bruikleen	
Blindentaststokken		Gecontracteerde zorgverlener bij standaard uitvoering Bij afwijkende uitvoering: Zorgverzekeraar	Nvt	Behandelend arts	Eigendom	Niet-gecontracteerde zorgverlener moet medisch speciaalzaak zijn De zorg omvat niet: - steunstokken en wandelstokken (herkenningstok); - dopjes voor taststokken

REGLEMENT HULPMIDDELEN

Hulpmiddel	Voorwaarden	Akkoord verklaring 1 ^e verstrekking nodig van ¹ :	Akkoord-verklaring van ons ^(zie noot 1) :	Verwijsbrief met medische diagnose nodig van:	Bruikleen/eigendom	Let op!
Blindengeleidehonden	Bij blind- en slechtziendheid en als een hond aanzienlijke bijdrage levert aan uw mobiliteit of oriëntatie in maatschappelijk verkeer	Zorgverzekeraar	Nvt	Stichting Visio of Stichting Bartiméus	Bruikleen	Tegemoetkoming voor kosten levensonderhoud en (medische) verzorging hond: € 1.044,- per jaar, verspreid over 4 kwartalen Niet-gecontracteerde zorgverlener moet lid zijn van IFGDSB/IGDF (International Federation of Guide Dog Schools for the Blind)
B.17.12.: Hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de mate van bewustzijn (Artikel 2.6 sub g Regeling)						
Kappen ter bescherming van de schedel		Zorgverzekeraar	Nvt	Medisch specialist	Eigendom	
B.17.13.: Hulpmiddelen voor anticonceptionele doeleinden (Artikel 2.16 Regeling)						
Pessaria en koperhoudende spiraaltjes	Uitsluitend voor verzekerden jonger dan 21 jaar	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts	Eigendom	Uw huisarts plaatst het pessarium of koperhoudend spiraaltje Als een medisch specialist het hulpmiddel plaatst, valt het hulpmiddel onder medisch-specialistische zorg
B.17.14.: Hulpmiddelen die samenhangen met verzorging en verpleging op bed (Artikel 2.17 Regeling)						
Bedden in speciale uitvoering met daarvoor bestemde matrassen	Indicatie voor verpleging, of ter bewaring van zelfstandigheid	Gecontracteerde zorgverlener Bij afwijkende uitvoering: Zorgverzekeraar	Nvt	Behandelend arts (specialist, huisarts of transferverpleegkundige)	Bruikleen	Bedden van niet gecontracteerde zorgverlener moet voldoen aan de actuele norm voor medische bedden (NEN IEC Norm 60601-2-52:2009/AMD1:2015) of indien van toepassing aan de actuele norm medische kinderbedden (NEN-EN 716-1 2008 + A1 2013) indien het een kinderbed betreft.
Anti-decubitus bedden, -matrassen en overtrekken	Ter behandeling en preventie van decubitus	Gecontracteerde zorgverlener	Nvt	Behandelend arts of transferverpleegkundige	Bruikleen	Pijnklachten zijn geen indicatie voor aanspraak Een niet gecontracteerde leverancier moet een medisch speciaalzaak zijn

artikel B.15.1.a. "Geneesmiddelen".

- Voor sommige bereidingen hebben wij aanvullende informatie nodig om te beoordelen of het gaat om rationele farmacotherapie. Meer hierover kunt u lezen in artikel 3 "Vergoeding van niet-geregistreerde geneesmiddelen" van het Reglement Farmacie.
- De bereiding komt niet overeen met warenwetproducten.

Tarieven

Wij hanteren verschillende tarieven. Zie hiervoor artikel A.20.

B.16. Dieetpreparaten

Zorg: waar hebt u recht op?

De zorg omvat levering van (polymere, oligomere, monomere en modulaire) dieetpreparaten die als drink- en/of sondevoeding gebruikt worden.

Let op!

- Kijk voor de algemene uitsluitingen in artikel A.21.
- De zorg valt onder het eigen risico.
- De zorg omvat niet:
 - voedingssupplementen en vitaminepreparaten die zonder recept verkrijgbaar zijn;
 - afslankproducten, ook niet als zij als dieetpreparaat geregistreerd zijn;
 - aangepaste voeding zoals lactosevrije kaas, glutenvrij brood, geiten- of paardenmelk en dergelijke;
 - voeding die via de bloedbaan wordt toegediend; deze wordt vergoed uit artikel B.15.1.

Voorwaarden

Algemeen

Voor dieetpreparaten gelden de volgende voorwaarden:

- Het dieetpreparaat dat aan u is voorgeschreven, is geregistreerd als dieetpreparaat en als zodanig opgenomen in de G-standaard van de Z-index (het landelijke geneesmiddelenbestand);
- Er wordt voldaan aan de voorwaarden voor dieetpreparaten die zijn omschreven in de Bijlage 2 van de Regeling zorgverzekering (zie ook artikel B.15.1. onder Zorgadvies en akkoordverklaring, nadere voorwaarden.):
 - U kunt niet uitkomen met aangepaste normale voeding;
 - U kunt niet uitkomen met andere producten van bijzondere voeding en u lijdt aan een stofwisselingsstoornis en/of aan een voed-

selallergie en/of aan een resorptiestoornis en/of aan een ziektegerelateerde ondervoeding of een risico daarop (gemeten met een officieel vastgestelde methode);

- U bent aangewezen op dieetpreparaten volgens de in Nederland geldende richtlijnen van de betreffende beroepsgroep.

De Regeling zorgverzekering is te vinden op de internetsite van de overheid: www.wetten.overheid.nl.

Voorgestelde behandeling (voorschrift)

Een huisarts, jeugdarts, arts verstandelijk gehandicapten, specialist ouderengeneeskunde, medisch specialist, verpleegkundig specialist of een diëtist heeft vastgesteld dat de dieetpreparaten medisch noodzakelijk zijn.

Zorgadvies en akkoordverklaring

De zorgverlener – met uitzondering van de huisarts - die u het dieetpreparaat voorschrijft, vult de landelijke artsenverklaring in. Wij, of een zorgverlener waar wij een overeenkomst mee hebben, toetsen/toetst vooraf aan de hand van deze verklaring of het recept of u aan de voorwaarden voldoet. Wij kunnen voor die akkoordverklaring aanvullende voorwaarden stellen.

Tarieven

Wij hanteren verschillende tarieven. Zie hiervoor artikel A.20.

Plaats

De dieetpreparaten zijn geleverd op uw woonadres of op een andere geschikte locatie die u met de zorgverlener afspreekt.

B.17. Hulpmiddelen

Zorg: waar hebt u recht op?

B.17.1. Algemeen

De zorg omvat verstrekking, in eigendom of bruikleen, vervanging, aanpassing of reparatie van functionerende hulpmiddelen. Ook de instructie en begeleiding bij het gebruik ervan. Functionerend wil zeggen dat de hulpmiddelen bij aflevering gebruiksklaar zijn.

Dit betreft medische hulpmiddelen die bedoeld en/of genoemd zijn in de Regeling zorgverzekering. Een aantal hulpmiddelen is concreet in de Regeling zorgverzekering genoemd. Andere hulpmiddelen niet. De Regeling zorgverzekering is te vinden op de internetsite van de overheid: www.wetten.overheid.nl.

Het recht op het hulpmiddel is hier functiegericht omschreven: u hebt recht op een functionerend hulpmiddel ter compensatie van de genoemde functionele beperking.

Het hulpmiddel moet voldoen aan het criterium "stand van wetenschap en praktijk", wat inhoudt dat het hulpmiddel bewezen effectief moet zijn voor het doel waarvoor het wordt ingezet. Er geldt een uitzondering voor voorwaardelijk toegelaten zorg. In artikelen A.3.3 en B.22. leest u daar meer over.

Let op!

- Kijk voor de algemene uitsluitingen in artikel A.21.
- De zorg valt onder het eigen risico.
- De zorg omvat niet:
 - kosten van normaal gebruik van het hulpmiddel. Het gaat bijvoorbeeld om de kosten van energieverbruik en vervanging van accu's en batterijen. Deze kosten vallen wel onder uw zorgverzekering als dit in het Reglement Hulpmiddelen staat aangegeven;
 - hulpmiddelen die onder de aanspraken van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) vallen;
 - hulpmiddelen en verbandmiddelen die worden afgeleverd en deel uitmaken van een ziekenhuisopname of een medisch specialistische behandeling (zie hiervoor artikel B.4.);
 - hulpmiddelen die niet voldoen aan het criterium "stand van wetenschap en praktijk", tenzij het gaat om een hulpmiddel dat onder artikel B.22 valt;
 - hulpmiddelen of aanpassing van hulpmiddelen als deze uitsluitend of overwegend worden gebruikt in de werk- of onderwijsomgeving, tenzij in het Reglement Hulpmiddelen anders genoemd.
- De volgende hulpmiddelen vallen niet, of slechts onder bepaalde voorwaarden onder uw zorgverzekering. Deze kunnen wel in een aanvullende verzekering verzekerd zijn. Het gaat hierbij om:
 - Plaswekker;
 - Gezichtshulpmiddelen;
 - Steunzolen;
 - Hulpmiddelen voetzorg;
 - Thuisbewakingsmonitor;
 - ADL-hulpmiddelen;
 - Thuisverzorgingsartikelen;
 - Steunpessarium;
 - Teststrips voor mensen met diabetes waarbij er geen sprake is van toedienen van insuline;
 - Persoonsalarmering (sociale alarmering);
 - Condooms;
 - Braces en bandages;
 - Epilepsie alarmering;
 - Redressiehelm.

Meer informatie hierover vindt u in hoofdstuk

D.4.

- Sommige hulpmiddelen die onder uw zorgverzekering vallen worden niet volledig vergoed. Er is bijvoorbeeld sprake van een wettelijke eigen bijdrage of een wettelijke maximumvergoeding. Dat zijn de volgende hulpmiddelen:
 - orthopedische schoenen;
 - verbandschoenen;
 - haarwerken;
 - hoortoestellen;
 - gezichtshulpmiddelen.

Meer informatie hierover vindt u in het Reglement Hulpmiddelen en/of in hoofdstuk D.4.

Tip

In een aanvullende verzekering is een aantal hulpmiddelen ook verzekerd. Op uw Vergoedingen Overzicht kunt u zien of dit zo is.

B.17.2. Reglement Hulpmiddelen

De hulpmiddelen bedoeld in artikel B.17.1., zijn opgenomen in ons Reglement Hulpmiddelen. Dit Reglement maakt deel uit van deze zorgverzekering. In het Reglement staat ook:

- de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om recht te hebben op de genoemde hulpmiddelen;
- of er wel of niet een akkoordverklaring bij ons moet worden gevraagd;
- welke eisen wij stellen aan het hulpmiddel en/of de zorgverlener;
- de hoogte van een eventuele wettelijke eigen bijdrage of maximumvergoeding.

U kunt het Reglement bekijken op onze internet-site of bij ons opvragen.

B.17.3. Eigen bijdrage of maximale vergoeding

Voor bepaalde hulpmiddelen geldt een wettelijke eigen bijdrage of wettelijke maximale vergoeding. In het Reglement Hulpmiddelen is aangegeven voor welke hulpmiddelen dit het geval is. Als u het hulpmiddel ontvangt van een zorgverlener met wie wij een zorgovereenkomst hebben gesloten, betalen wij de zorgverlener. Daarna verrekenen wij de wettelijke eigen bijdrage met u, tenzij in het Reglement bij dat hulpmiddel anders is bepaald.

Als u het hulpmiddel ontvangt van een zorgverlener met wie wij geen zorgovereenkomst hebben gesloten, betaalt u zelf de zorgverlener en dient u daarna de nota bij ons in. Bij de afhandeling van de nota houden wij meteen rekening met de wettelijke eigen bijdrage of maximale vergoeding.

Let op!

Deze wettelijke eigen bijdrage en/of een aanvullende vergoeding op maximumbedragen kunnen in een aanvullende verzekering verzekerd zijn. Op

uw Vergoedingen Overzicht kunt u zien of dit zo is.

B.17.4. Verzorging van het hulpmiddel

U draagt zorg voor het hulpmiddel dat u in eigendom of in bruikleen hebt. U doet dit in ieder geval volgens de richtlijnen en/of de garantievoorwaarden van de fabrikant en/of de zorgverlener.

Schade (kosten van reparatie en vervanging daaronder begrepen) aan een hulpmiddel dat wij aan u in eigendom of bruikleen hebben gegeven en die is ontstaan door uw toerekenbare onachtzaamheid, wordt niet onder uw zorgverzekering gedekt.

Bij diefstal van het hulpmiddel doet u aangifte bij de politie. U meldt de diefstal ook bij ons en bij de zorgverlener.

Voorwaarden

Algemeen

- U voldoet aan de voorwaarden die wij in de verzekeringsvoorwaarden en het Reglement Hulpmiddelen bij dat betreffende hulpmiddel hebben aangegeven.
- Het hulpmiddel voldoet aan de eisen die wij in het Reglement Hulpmiddelen aan dat hulpmiddel stellen.
- U bent, gelet op uw behoefte en uit het oogpunt van doelmatige zorgverlening, redelijkerwijs naar inhoud, aard en omvang aangewezen op het betreffende hulpmiddel.
- Het hulpmiddel is voor u noodzakelijk, doelmatig en niet overbodig, onnodig duur of onnodig ingewikkeld. Wij en/of de zorgverlener met wie wij een zorgovereenkomst hebben gesloten, zien daar op toe.
- Voor elk hulpmiddel geldt dat er sprake moet zijn van een bepaalde medische indicatie. Als deze indicaties wettelijk zijn vastgelegd, staan deze ook in het Reglement per hulpmiddel aangegeven.

Zorgverlener

Als wij bij een hulpmiddel specifieke eisen stellen aan een bepaalde zorgverlener, staat dat in het reglement aangegeven.

Voorgestelde behandeling (voorschrift)

Voor aanvang van de behandeling hebt u een verwijzing en/of een voorschrift van een daartoe bevoegde arts of andere zorgverlener nodig voor gebruik van het hulpmiddel. In het Reglement Hulpmiddelen is voor ieder hulpmiddel aangegeven wie de bevoegde verwijzers/voorschrijvers zijn.

Zorgadvies en akkoordverklaring

- In het Reglement Hulpmiddelen geven wij per hulpmiddel aan of vooraf een akkoordverklaring nodig is.
- Wij kunnen ons beleid voor akkoordverklaring

voor een hulpmiddel aanpassen. De voorwaarden in ons Reglement Hulpmiddelen veranderen in dat geval. Ook plaatsen wij een bericht op onze internetsite. Als u een akkoordverklaring vraagt voor de levering van een hulpmiddel, gelden altijd de voorwaarden zoals die gelden op de datum dat de aanvraag bij ons binnenkomt.

Tarieven

Wij hanteren verschillende tarieven. Zie hiervoor artikel A.20.

Plaats

De zorg wordt geleverd op de locatie waar de zorgverlener werkzaam is, op uw (woon)adres of op een ander door u opgegeven adres.

B.17.5. Vervallen.

B.18. Vervoer

B.18.1. Ambulance

Zorg: waar hebt u recht op?

De zorg omvat:

- ziekenvervoer per ambulance als bedoeld in artikel 1, 1e lid, van de Wet ambulancezorg, over een afstand van maximaal 200 kilometer enkele reis, tenzij u van ons een akkoordverklaring hebt voor reizen over een grotere afstand of sprake is van acuut ambulancevervoer.
- ziekenvervoer met een ander vervoermiddel, als vervoer per ambulance niet mogelijk is en u voor ziekenvervoer met dat andere vervoermiddel vooraf van ons een akkoordverklaring hebt gehad.
- de Wet ambulancezorg verstaat onder ambulance "een voor het vervoer van zieken of gewonden ingericht motorvoertuig, vaartuig of helikopter".

Voorbeeld 1:

Bij een ongeval op zee binnen- of buiten de territoriale wateren van Nederland valt ook helikopter- vervoer onder uw zorgverzekering, als u van de plaats van het ongeval vervoerd wordt naar het dichtstbijzijnde land (binnen- of buitenland). Het maakt niet uit of u beroepsduiker, sportduiker, medewerker van een booreiland of (beroeps)visser bent.

Voorbeeld 2:

U bent in het buitenland en wordt daar ziek. Voor het bereiken van het dichtstbijzijnde ziekenhuis is gezien uw medische situatie, vervoer per vliegtuig het meest aangewezen. De kosten van uw vlieg-

Besluit zorgverzekering

Artikel 2.1

- 1 De zorg en overige diensten, bedoeld in [artikel 11, eerste lid, onderdeel a, van de wet](#) omvatten de vormen van zorg of diensten die naar inhoud en omvang zijn omschreven in de [artikelen 2.4 tot en met 2.15](#), met uitzondering van vormen van zorg of diensten die voor de verzekerden kunnen worden bekostigd op grond van een wettelijk voorschrift.
- 2 De inhoud en omvang van de vormen van zorg of diensten worden mede bepaald door de stand van de wetenschap en praktijk en, bij ontbreken van een zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten.
- 3 Onverminderd hetgeen is bepaald in de [artikelen 2.4 tot en met 2.15](#), heeft de verzekerde op een vorm van zorg of een dienst slechts recht voor zover hij daarop naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen.

Artikel 2.9

- 1 Hulpmiddelenzorg omvat bij ministeriële regeling aangewezen, functionerende hulpmiddelen en verbandmiddelen, waarbij kan worden geregeld:
 - a. in welke gevallen de verzekerde recht heeft op die zorg;
 - b. vergoeding van bij die regeling aangewezen kosten in verband met thuisdialyse.
- 2 De kosten van normaal gebruik van hulpmiddelen komen, tenzij bij ministeriële regeling anders is bepaald, voor rekening van de verzekerde.

Regeling zorgverzekering

Artikel 2.6

De aangewezen hulpmiddelen en verbandmiddelen zijn:

(...)

- f. uitwendige hulpmiddelen gerelateerd aan stoornissen in de visuele functie als omschreven in [artikel 2.13](#);

Artikel 2.13

- 1 Hulpmiddelen als bedoeld in [artikel 2.6, onderdeel f](#), omvatten:
 - a. hulpmiddelen ter correctie van stoornissen in de visuele functie van het oog en van functies van aan het oog verwante structuren;
 - b. hulpmiddelen ter compensatie van beperkingen;
 - 1°. in het lezen, schrijven of gebruik van telecommunicatieapparatuur;
 - 2°. bij het om obstakels heenlopen of bij de oriëntatie.